

Maak ons geld stabiel, dienstbaar en democratisch

Ons geld is niet goed geregeld.

Dat leidt tot problemen:
economische crises, onnodige schulden,
ongelijkheid en ondermijning van de samenleving
en van de leefbaarheid van de planeet.

Ons Geld zorgt voor kennis en bewustwording en bevordert het publieke debat over het geldstelsel en de hervorming daarvan.

Ons Geld streeft naar een maatschappelijk verantwoord en eerlijk geldstelsel dat de samenleving dient.

Ons Verhaal

Doelstelling Stichting Ons Geld

De statutaire doelstelling van Stichting Ons Geld is het streven naar monetaire hervorming leidend tot een maatschappelijk verantwoord en dienend geldstelsel, als ook de ontwikkeling en verspreiding van kennis over (alternatieven voor) de regeling van het geldstelsel, alsmede de bevordering van het publieke debat daarover.

Sinds 2012

Stichting Ons Geld is in 2012 opgericht als Nederlandse zusterorganisatie van het Britse Positive Money en is lid van de International Movement for Monetary Reform (IMMR). In het begin besteedde Stichting Ons Geld vooral aandacht aan vragen als "Hoe werkt geldschepping?" en "Wat is de rol van banken daarbij?" Daarnaast onderzocht zij wat bankiers, economen en politici eigenlijk van geldschepping weten.

Snel succesvol

Stichting Ons Geld werd gezicht en spreekbuis in Nederland van een toenemende maatschappelijke belangstelling voor het geldstelsel, de werking ervan, de maatschappelijke gevolgen ervan en de rol van het bankwezen.

Geldschepping op de agenda

Het onderwerp geldschepping is naar de oppervlakte gekomen. Banken voelden zich daardoor genoodzaakt opening van zaken te geven en ook hun eigen medewerkers te gaan voorlichten (in Nederland met name ING en Rabobank). Ook internationaal neemt de aandacht toe (o.a. dankzij de Bank of England en het Zwitserse Vollgeld Initiative). Er is echter nog veel werk te doen. Slechts 12% van de Nederlanders weet dat private banken nagenoeg al het geld scheppen.¹

¹ Motivaction/ SFL (2016). Knowledge about who creates money low amongst international population. Rapport. Beschikbaar op: http://sustainablefinancelab.nl/wp-content/uploads/sites/232/2016/11/Sustainable-Finance-Lab-Glocalities-International-survey-on-money-creation.pdf

Doorbraak: theatervoorstelling en burgerinitiatief

Mede dankzij Ons Geld werd het onderwerp geldschepping opgepakt door theatermakers De Verleiders, die het op succesvolle wijze voor volle zalen aan de man brachten in hun voorstelling 'Door de bank genomen'. In samenwerking met Ad Broere en De Verleiders werd deze aandacht omgezet in het burgerinitiatief Ons Geld, dat op 21 april 2015 met meer dan 100.000 steunbetuigingen is ingediend bij de Tweede Kamer. Dit burgerinitiatief benoemt de gebreken van het huidige geldstelsel en formuleert beginselen ter verbetering ervan.

Onderzoek hervorming geldstelsel door WRR

De politieke behandeling volgde in het najaar van 2015 en het voorjaar van 2016. Inmiddels voert de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) onderzoek uit naar hervorming van het geldstelsel. Het eindrapport wordt in het najaar van 2018 verwacht.

Draagvlak

Ons Geld heeft een trouwe achterban van mensen die Ons Geld ondersteunen. Ons Geld heeft bovendien een breed en groeiend netwerk in de politieke, academische en financiële wereld. Circa 40.000 mensen lezen de nieuwsbrief van Ons Geld.

De Verleiders: "Door de bank genomen" (foto: Paul Posse)

Het Probleem

Geldschepping en het geldstelsel zijn in private handen, terwijl het publieke functies zijn.

Dit zorgt voor problemen:

Buitensporige macht van het bankwezen

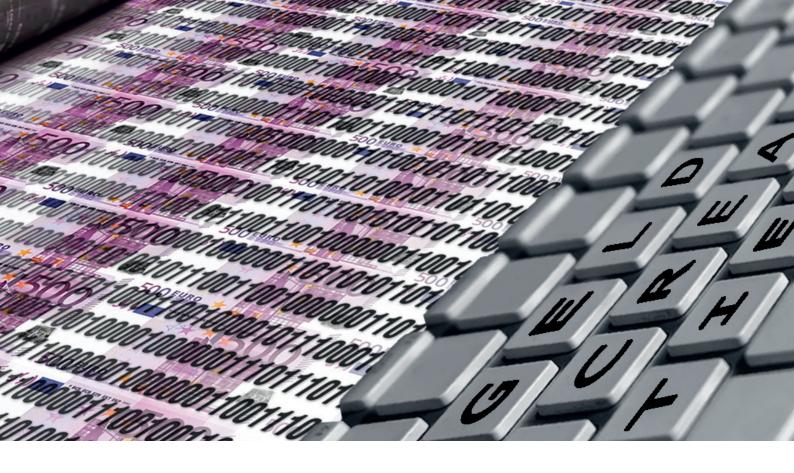
Het bankwezen is in staat tot geldschepping. Daardoor heeft het een enorme sturende macht in onze maatschappij. Deze macht is niet democratisch en niet transparant, maar wordt gebruikt voor particulier gewin. Het grote publiek en de politiek hebben nauwelijks zicht en invloed op de private machtsstructuren rond banken. Deze private machten weten op hun beurt wel uitstekend hun macht over politiek en samenleving uit te oefenen.

Financiële instabiliteit

In goede tijden wordt te veel geld gecreëerd, wat leidt tot bubbels. In slechte tijden scheppen banken juist te weinig geld. Dit ontwricht de economie. Bankkrediet wordt vooral verleend voor het kopen van bestaand vastgoed en financiële activa en maar beperkt voor nieuwe bedrijvigheid. Dat zorgt voor financiële bubbels in plaats van stabiele groei.

Geldschepping

Banken scheppen geld door krediet te verlenen. De tegoeden die daarbij ontstaan zijn 1 op 1 inwisselbaar met de euro. De centrale bank bewaakt die inwisselbaarheid. Dit geeft commerciële banken het vermogen om geld te scheppen.

Hoge schulden

In het bankgeldstelsel is geldschepping gekoppeld aan schuldaanvaarding. Dit leidt tot onnodig hoge schulden(lasten). Die leiden tot spanningen in de samenleving en zorgen voor onrecht en stagnatie.

Verstrengeling van publieke en private belangen

In het bankgeldstelsel zijn publieke en private belangen verstrengeld. Daardoor kunnen banken risico's afwentelen op de samenleving en wetgeving afdwingen die hen welgevallig is. De verstrengeling is ook zichtbaar in de rol van de centrale bank. Deze wordt gerekend tot de overheid maar is eigenlijk een exclusieve bank voor commerciële banken. De centrale bank maakt het mogelijk dat commerciële banken geld scheppen.

Complexiteit

De verstrengeling van publieke en private belangen leidt tot steeds complexere wet- en regelgeving. Dat maakt het geldstelsel onbestuurbaar. Niemand lijkt dit stelsel nog te kunnen overzien. Banken gebruiken de complexiteit om hun winsten te vergroten en verliezen af te wentelen op de samenleving.

In groter verband

Het bankgeldstelsel gaat gepaard met maatschappelijke problemen:

Toenemende sociale ongelijkheid

Het geld van de één is een rentedragende vordering van de ander. Zonder veel te doen, kunnen de rijken verdienen aan de armen. Wie rijk is wordt rijker zonder te werken. Wie arm is blijft arm ondanks te werken. Met hun werk maken de armen de rijken rijker. Wat de armen verdienen staan ze vaak af aan de rijken, bijvoorbeeld via huur en rente. Het geldstelsel vergroot ongelijkheid en staat in de weg aan sociale rechtvaardigheid.

Eigenschappen van het bankgeldstelsel

- Geld is schaars en duur voor wie het echt nodig heeft, voor rijken is geld goedkoop en onbegrensd beschikbaar.
- Banken gebruiken spaargeld om hun onderneming mee te financieren; de winsten strijken ze op, grote verliezen zijn voor de samenleving.
- Door schulden stagneert de economie; om schuldenlasten te verlichten wordt aangestuurd op inflatie, wat leidt tot nog meer schulden, nog meer ongelijkheid én financiële instabiliteit.
- Inmiddels bezitten de acht rijkste mensen samen evenveel als de armste helft - 3,6 miljard mensen - van de wereldbevolking (Davosrapport, Oxfam, 2018)

Waardeonttrekking aan mens en planeet

Bankgeld moet renderen. Wie geld 'op de bank' heeft verwacht rente, maar wil geen risico lopen. Daarvoor moet ergens op aarde 'risicoloos' waarde worden onttrokken. Investeringen zijn niet gericht op het scheppen van duurzame kwaliteit. Ze zijn gericht op snel rendement. Dit geldstelsel helpt ons niet om goed voor elkaar en onze planeet te zorgen. Het dwingt ons elkaar en onze planeet te exploiteren. Onrecht, vervuiling en uitputting van hulpbronnen zijn het gevolg. Wij ondermijnen onze samenleving en de leefbaarheid van onze planeet.

Wederkerigheid als basis van de economie

- In het bankgeldstelsel gaat de welvaart van de één ten koste van een ander. Kunnen we niet zorgen dat de welvaart van de één voor anderen ook een lust is, en geen last?
- Wij mensen consumeren meer dan de aarde kan verwerken (Global Footprint Network). Kunnen we niet zorgen dat onze manier van produceren en consumeren in balans is met het herstellend vermogen van de aarde?
- Het vinden van een harmonieus evenwicht met elkaar en de aarde is van levensbelang. Kan ons geldstelsel dat niet ondersteunen, in plaats van belasten?

Schuldafhankelijkheid en financiële instabiliteit

De geldomloop is gebaseerd op schuld. Als die schulden niet worden betaald zakt het geldstelsel in elkaar. Daarom mogen banken en landen niet failliet gaan. Ze zouden ons geld meesleuren in hun val. Uit alle macht proberen overheden dit gammele geldstelsel overeind te houden. De samenleving moet hervormen en versoberen om de schulden te betalen. Financiële markten worden kunstmatig opgestuwd om banken gezond te laten lijken. Het stelsel wordt daar echter niet stabieler van. De schuld en de onbalans worden al maar groter.

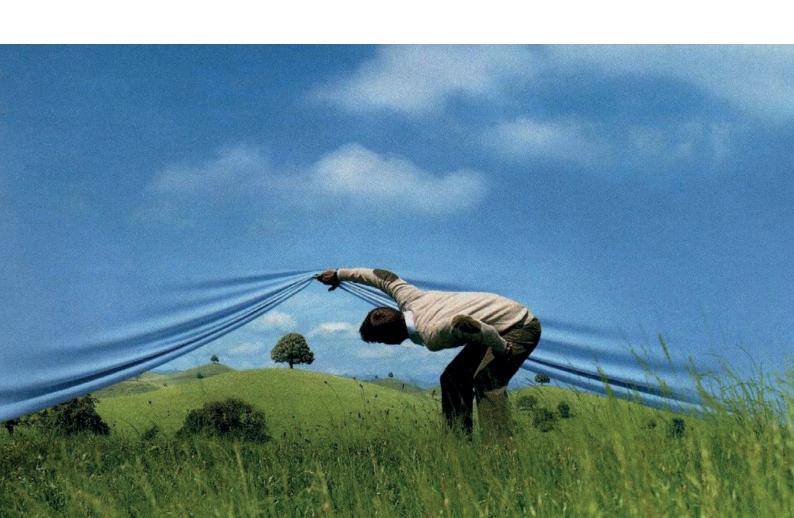
Ontkoppeling van geld en krediet

- Bankgeld staat altijd bloot aan risico's. Waarom zorgt de overheid niet voor risicoloos geld?
- Contant geld (munten en bankbiljetten) is niet gebaseerd op schuld. Waarom baseren we het geldstelsel niet op contant geld?
- Banken gebruiken ons spaargeld voor eigen gewin. Ze bieden geen plek om ons geld veilig te bewaren. Waarom bestaat er geen digitale kluis waar we digitale euro's veilig kunnen bewaren?
- De overheid spaart kosten noch moeite om het bankgeld overeind te houden. Zijn we niet beter uit als ze de geldpers zelf in handen neemt?

Onze Visie

Ons Geld ziet een wereld voor zich waarin:

- het geldstelsel (inclusief geldschepping) dienstbaar is aan de samenleving en eerlijk, veilig en transparant wordt beheerd
- het geldstelsel in handen is van een publieke, onafhankelijke en onpartijdige overheidsmacht die geheel is afgezonderd van particuliere belangen
- het geldstelsel voor iedereen begrijpelijk is
- over de toedeling van nieuw geld democratisch wordt besloten
- nieuw geld terecht komt in de reële economie en niet in bestaand vastgoed en financiële markten

Onze Missie

Om dit te bereiken stelt Ons Geld zich de volgende doelen:

- Ons Geld wil een maatschappelijk debat over het geldstelsel, waarbij zoveel mogelijk mensen kennis hebben over (alternatieven voor) het geldstelsel.
- Ons Geld streeft naar hervorming van het geldstelsel: de invoering van publiek 'schuldvrij' digitaal contant geld, beheerd door de overheid in het algemeen belang.
- Ons Geld streeft naar ontvlechting van geld (publiek) en krediet (privaat), waarbij alle overheidssteun aan private geldsoorten en private geldscheppers (waaronder banken) wordt afgeschaft.
- Ons Geld behartigt het publieke belang en oefent invloed uit om hervorming van het geldstelsel mede vorm te geven.

Uitgangspunten

Onze uitgangspunten hierbij zijn:

Brede steun van een diverse groep supporters, we streven naar 'verbreding, verdieping en versnelling van de maatschappelijke beweging.'

Politieke neutraliteit: afstemming met alle politieke partijen, nationaal en internationaal.

Invloed dankzij kennis: met inhoud bijdragen aan het debat over de inrichting van het geldstelsel, in dialoog gaan met invloedrijke spelers, het doorgronden van nieuwe ontwikkelingen en deze integreren in het debat over geldhervorming.

Een simpele platte organisatie waarin bekwame mensen zelf activiteiten kunnen ontplooien.

Een beter geldstelsel

Het bankgeldstelsel is onhoudbaar

Het huidige geldstelsel loopt tegen zijn grenzen aan. Het is onbeheersbaar en leidt tot steeds terugkerende crises. Het overlaadt de samenleving met schulden, die de welvaart en harmonie op aarde ondermijnen.

Digitalisering maakt een 'schuldvrij' geldstelsel mogelijk

Het internet maakt een geldstelsel zonder banken mogelijk, gebaseerd op digitaal en fysiek contant geld. Het digitale geldstelsel van de toekomst kunnen we inrichten zoals we dat willen. Het is een politieke keuze hoe dat eruit gaat zien. De schuldenberg en de onevenwichtigheid van het bankgeldstelsel kennen dan worden afgebouwd.

Een nieuw stelsel gáát komen.

Blockchain en cryptocurrencies zijn 'in'. Banken en internetreuzen ruiken de kansen. Ze zijn in de weer om het digitale geld van de toekomst te gaan regelen. Maar moeten wij dat aan de commercie overlaten? Onze grondwet (artikel 106) ziet hier een taak voor de wetgever. Niet Google, Apple noch Goldman Sachs regelen ons geldstelsel. De wetgever behoort dat te doen. Maatschappelijk debat over de toekomst van ons geldstelsel is dan ook geboden. Daarbij is veel te winnen.

Democratisch beheer kan het geldstelsel laten werken vóór de mensen, en zorgen dat het stabiel, dienstbaar en democratisch wordt. Dit is essentieel voor een meer vreedzame en evenwichtige wereld.

Hoe ziet een beter stelsel eruit?

Een stabiel, dienstbaar en democratisch geldstelsel bevat de volgende elementen:

- digitale kluis waarin je je geld kunt bewaren zonder gedwongen te zijn het uit te lenen (aan een bank).
- digitaal geld dat net zo makkelijk is als bankgeld en net zo veilig als contant geld.
- publieke geldschepping in het algemeen belang en onderworpen aan een nul-inflatiebeleid.
- schuldvrij geld dat niet onderuit gaat als landen, banken of financiële markten onderuit gaan en altijd zijn betaalkracht behoudt.
- monetaire autoriteit als vierde macht die de geldomloop transparant en binnen wettelijke kaders beheert en zorgt dat de samenleving altijd over voldoende liquiditeitsbuffers beschikt.
- democratische toedeling van nieuw geschapen geld via transparante besluitvormingsprocessen.
- strikte scheiding van 'publiek' en 'privaat' waarbij de overheid zorgt voor de algemene waardeeenheid (GELD) en de markt voor kredietverlening.
- decentralisering van kredietverlening zodat kredietbeslissingen zo decentraal mogelijk genomen worden door de uiteindelijke verschaffers van krediet ('het publiek').

Monetaire hervorming

Beheerste transitie

De grootste uitdaging is de transitie, waarin op beheerste wijze wordt overgeschakeld van bankgeld op door de overheid uit te geven digitaal contant geld. Daarbij ontstaat de mogelijkheid om de schuldenberg af te bouwen en de banken gezond te maken.

Stap 1 introduceert een alternatief voor bankgeld, in de vorm van digitaal contant geld. Allereerst moet het digitale contante geldstelsel van de toekomst worden gecreëerd. Pas als het beproefd is kan het algemeen in gebruik worden genomen. Tot die tijd moet het bankgeldstelsel overeind worden gehouden. De introductie van het nieuwe digitale geld moet geleidelijk gebeuren, zonder het bestaande stelsel te verstoren.

Stap 2 vervangt het bankgeld door digitaal contant geld. Als het nieuwe digitale geld zich heeft bewezen is het tijd om geldtegoeden om te zetten in

digitaal contant geld. Geld op de betaalrekening kan van rechtswege worden omgezet. Andere commerciële geldvormen, zoals spaartegoeden en geldmarkt-instrumenten worden vraaggedreven omgezet. Na die omzetting wordt alle overheidssteun aan private geldvormen afgeschaft.

Stap 3 vermindert de schuldenberg.

Bij stap 2 verliezen banken een groot deel van hun financiering. Ze gaan tijdelijk aan het infuus van de centrale bank. Banken kunnen hun schuld aan de centrale bank aflossen naarmate het publiek en de overheid hun schulden aan de banken aflossen. Dat proces wordt versneld door uitkering van 'dividend' aan overheid en burgers. Deze kunnen hun bankschulden ermee aflossen. Vervolgens kunnen die banken er hun schulden aan de centrale bank mee aflossen. De schuldenberg wordt dan afgebouwd. Dat maakt de samenleving en de banken weer gezond.

Strategische doelen

Voor de nabije toekomst zien we de volgende kansen:

De maatschappelijke beweging verbreden

Het vergroten, organiseren en mobiliseren van de achterban.

Ons Geld streeft naar verbreding, verdieping en versnelling van de maatschappelijke beweging die oproept tot monetaire hervorming en daarbij de publieke belangen behartigt, verwoordt en ondersteunt.

Dit doen we door:

- visualisaties en de website te optimaliseren
- een continue informatiestroom via nieuwsbrieven, blog en social media in te richten
- de media structureel te betrekken en te informeren
- aan te haken op de actualiteit (QE for people, depositobank, cryptomunten, CBDC, etc.)
- jaarlijks een grote conferentie te organiseren
- mensen met verschillende achtergronden te betrekken
- onze achterban te organiseren en te mobiliseren
- gericht op het onderwijs programma's over geld en geldschepping te ontwikkelen

2018-2020

Kennis ontwikkelen en verspreiden

Het beïnvloeden van de kennisontwikkeling binnen een groeiend netwerk van medestanders in de politieke, academische en financiële wereld.

Ons Geld wil een centrum van kennis zijn over monetaire hervorming en transitie naar een publiek digitaal contant geldstelsel in Nederland en Europa.

Dit doen we door:

- over publiek digitaal contant geld en het Euro-transitieplan te publiceren
- eigen teksten en beeldmateriaal gedeeltelijk in het Engels te vertalen
- in dialoog te gaan met specialisten, beïnvloeders en beslissers
- steun te krijgen van specialisten, beïnvloeders en beslissers
- presentaties te geven en aan debatten deel te nemen
- een database met (mogelijke) sympathisanten op te stellen
- nieuwe technologische mogelijkheden (blockchain) te integreren
- een visie op nieuwe banken en fintech-bedrijven te formuleren

De eigen organisatie structureren

Het opzetten van een organisatie met een eenvoudige, platte organisatiestructuur waarin bekwame mensen zelf activiteiten kunnen ontplooien en het financieren ervan.

Ons Geld wil geleidelijk professionaliseren van een puur vrijwillige organisatie naar een organisatie die de trekker is van een brede maatschappelijke beweging, die tevens een publiek en gezaghebbend centrum van kennis op het gebied van monetaire hervorming is.

Dit doen we door:

- werkvelden en rollen te definiëren en in te vullen
- een goede administratie en verantwoording in te richten
- donateurs (en fondsen) te werven
- regelmatige en consistente berichtgeving
- diversiteit in de eigen organisatie te brengen

Ons Geld is een beweging van mensen die betrokken zijn bij het streven naar hervorming van het geldstelsel. Samen voeren we campagne voor een eerlijk geldstelsel dat stabiel, dienstbaar en democratisch is.

We kunnen bestaan dankzij donaties van mensen zoals jij. We zijn politiek neutraal. We lobbyen bij alle relevante instellingen en werken zowel nationaal als internationaal samen met gelijkgezinde personen en organisaties.

Help ons zorgen voor meer kennis en bewustwording en voor het bevorderen van het publieke debat over hervorming van het geldstelsel. Zodat er een dienend en maatschappelijk verantwoord geldstelsel komt.

www.onsgeld.nu @HervormOnsGeld www.facebook.com/onsgeld

